

Docentenhandleiding - Laat geen geld liggen

Maart 2023

Les- en oefenmateriaal voor mbo-studenten over belastingaangifte

Veel mbo-studenten lopen inkomsten uit belastingteruggave mis. Vaak hebben ze recht op deze inkomsten, maar maken ze geen gebruik van de regelingen. Twee derde van de mbo'ers heeft in 2021 geen belastingaangifte gedaan.

Doelgroep en doelstellingen

Het materiaal is primair ontwikkeld voor mbo-studenten. Voor alle leerjaren en alle niveaus. Ook voor veel andere studenten en scholieren is de strekking van het materiaal relevant. Met de les willen we het volgende bereiken bij de mbo-studenten:

- Ze weten in de basis wat de functie is van de Belastingdienst en kennen voorbeelden van wat er uit belastingen betaald wordt;
- Ze weten in de basis waarom ze aangifte moeten doen (verplicht versus vrijwillig);
- Ze ontdekken enkele omstandigheden waaronder ze geld terug kunnen krijgen;
- Ze kunnen stapsgewijs een (eenvoudige) belastingaangifte zelfstandig invullen;
- Ze hebben de intentie om in de (nabije) toekomst belastingaangifte te doen.

Tijdsduur en praktische voorbereiding

Het materiaal voorziet in een les van circa 45 minuten, met mogelijkheden om te verdiepen en uit te breiden tot 2 lesuren. De les is met name gericht op het proces van aangifte doen. Je kunt een gastdocent uitnodigen, maar je kunt de les ook zelf geven zonder fiscale kennis te hebben. De handleiding biedt voldoende ondersteuning.

De polls zullen klassikaal besproken moeten worden, waarvoor een groot scherm of digibord met internet nodig is. De video kan klassikaal of individueel bekeken worden.

Met de oefentool zullen de studenten individueel of in tweetal- len aan de slag gaan. Bij voorkeur op laptop of tablet, zodat de tool overzichtelijk in beeld is. Het verdiepende materiaal kan door studenten zelf bekeken worden. De quiz kan ook klassikaal behandeld en besproken worden.

Opzet en beschrijving van het materiaal

Vaak zijn mbo-studenten niet op de hoogte van de regelingen rondom aangifte doen en missen ze kennis hierover. Maar er is ook weerstand, omdat ze denken dat het te ingewikkeld is om aangifte te doen en daarom beginnen ze er niet eens aan. Daarnaast voelen sommige studenten weerstand wanneer het woord 'belasting' of 'Belastingdienst' valt.

Dit materiaal ondersteunt mbo'ers om meer vertrouwd te raken met de Belastingdienst, het indienen van een aangifte en het besef dat het ze misschien ook wat op kan leveren. Veel studenten hebben nu alleen nog een bijbaantje, maar betreden ook relatief snel de arbeidsmarkt. Het is voor nu en in de toekomst belangrijk dat zij weten hoe en waarom ze hun belastingaangifte moeten invullen.

'Belastingen' is geen onderwerp waar jongeren snel voor warm lopen. Weerstand zal regelmatig voorkomen. Daarom is het begin van de les gericht op het verkennen van het onderwerp, waarbij gebrek aan kennis of interesse ook benoemd mag worden.

Het is begrijpelijk en logisch dat ze er tegenop zien om belastingaangifte te doen of dat ze denken/vinden dat het moeilijk is. Veel leeftijdsgenoten hebben hetzelfde.

Het materiaal biedt die erkenning en staat daar voor open. Het is vervolgens aan de studenten om ook open te staan voor het onderwerp. Ook voor henzelf. Wat levert het de studenten op als zij in het vervolg hun belastingaangifte invullen? In veel gevallen krijgen ze geld terug; dat laten ze nu links liggen, omdat ze om welke reden dan ook hun aangifte niet invullen.

Als de student er open voor staat, biedt het materiaal met een oefentool de mogelijkheid om zelf te ervaren wat belastingaangifte doen inhoudt.

Voor veel studenten zal gelden dat zij er zonder veel problemen zelf toe in staat zijn om hun belastingaangifte in te vullen. Het doel is om tijdens de les de studenten zichzelf te laten overtuigen van hun eigen effectiviteit en dat ze na de les erop vertrouwen om de eerstvolgende keer hun aangifte zélf te doen. Natuurlijk kunnen ze tijdens het invullen altijd om hulp vragen aan bijvoorbeeld een familielid, maar als ze er vol goede moed aan beginnen, is dat een mooie stap.

Lesonderdelen

1. Polls (10-15 minuten)

Aan de hand van de polls wordt het thema geïntroduceerd en voorkennis geactiveerd. Daarnaast krijg je snel een beeld van de mening en houding van de klas. Kies een poll en toon deze klassikaal op groot scherm. Laat bij ieder antwoord studenten hun hand opsteken wanneer dat antwoord het beste bij hen past. Met de plus- en minknoppen stel je het juiste aantal in. Door op 'Toon resultaten' te klikken verschijnt de uitslag van de klas, geordend en met percentages.

Inhoud van de polls

Poll 1 bevat zes stellingen over kennis en gedrag met betrekking tot belastingaangifte doen.

Poll 2 bevat twee extra (optionele) stellingen om het vertrouwen in belasting en de Belastingdienst bespreekbaar te kunnen maken.

We geven feedback met feiten en weetjes over de stellingen.

De studenten zullen zien dat ze waarschijnlijk niet alleen staan als ze niet of nauwelijks begaan zijn met het onderwerp. En ook op basis van de informatie uit de feedback hun kennis vergroten. Maak dit bespreekbaar en vraag studenten hun antwoord toe te lichten en naar persoonlijke ervaringen. Benadruk dat dit een belangrijk onderwerp is, omdat het van en voor het hele land geregeld is, maar ook door veel mensen saai of lastig wordt gevonden. En voor de studenten die nu nog niet veel weten of nooit aangifte hebben gedaan: je kunt nu in één les helemaal op de hoogte zijn.

Na dit inventariserende onderdeel krijgen de studenten in de korte video uitgelegd wat de kern is van belastingen en waarom je belastingaangifte mag of moet doen.

2. Video (5 minuten)

De video kan klassikaal of individueel bekeken worden. De strekking is:

1. Iedereen betaalt belasting. Vóór ons allemaal;
2. Meestal zelfs zonder dat je het doorhebt;
3. Als je niet veel verdient, hoef je ook niet veel te betalen. Met een bijbaantje krijg je vaak geld terug als je belastingaangifte doet;
4. Veel studenten zien er tegenop, of vinden het een gedoe;
5. Maar je kunt nu ervaren en ontdekken dat het niet altijd zo ingewikkeld is als je denkt.

3. Oefentool (25 minuten)

De oefentool simuleert op een vereenvoudigde wijze de aangifte inkomstenbelasting. Met de oefentool kunnen studenten kiezen voor een profiel van een leeftijdsgenoot. De situaties worden steeds ingewikkelder, dus ze kunnen ervoor kiezen om het op volgorde te doen. Ze kunnen ook kiezen voor een profiel dat het beste bij hun eigen situatie past. De studenten kunnen individueel met de oefentool aan de slag. Laat ze er de tijd voor nemen en goed lezen. Dan is het alsnog niet heel veel werk, maar het is wel belangrijk om het geconcentreerd en nauwkeurig te doen. Dat geldt ook voor wanneer je later je echte aangifte gaat doen.

Achtergrondinformatie

Mbo-studenten met een bijbaan laten gemiddeld € 180,- per jaar liggen doordat ze geen belastingaangifte doen. Dat is een gemiddelde. Dus sommigen zullen meer terugkrijgen. Anderen krijgen niets terug, of moeten zelfs nog wat betalen. Belangrijk om te weten is dat je niet altijd verplicht bent om aangifte te doen.

- Als je een uitnodiging (brief of online bericht) voor het doen van aangifte van de Belastingdienst krijgt, MOET je aangifte doen. Meestal krijg je die brief in februari;
- Als je geen bericht krijgt, MAG je altijd aangifte doen. Als je denkt dat je mogelijk geld terugkrijgt, dan is het slim om wel aangifte te doen.

Tijdens de les gebruiken de studenten de oefentool, maar na de les kun je je eigen situatie testen via de Online Simulator van de Belastingdienst: <https://opleiding-ola.belastingdienst.nl/onlineaangifte/ib/aangifte/2021/?casusid=53#menuintro>

Wijs de studenten erop dat er in het echte aangifteformulier en de Online Simulator een ?-icoon bij de vragen staat. Daar is extra uitleg te vinden.

Belastingaangifte doen gaat digitaal. Via de website, of via de aangifte app. In de aangifte app zijn bijna al jouw gegevens al voor je ingevuld en kun je aangifte doen over het afgelopen jaar. Jij hoeft vaak de gegevens alleen nog maar te controleren. Zo geregeld! Wil je over andere jaren aangifte doen of wil je wijzigingen doorvoeren? Dan ga je naar het online aangifteprogramma Mijn Belastingdienst. Een tip voor studenten die ergens op vastlopen: doe de aangifte online en niet in de app.

Zorgtoeslag

Naast geld terugkrijgen door belastingaangifte te doen, kunnen jongeren recht hebben op zorgtoeslag. Voor wie en hoe dat werkt is terug te vinden op:

www.toeslagen.nl/zorgtoeslag

4. Verwerking en nabespreking (10 minuten)

Bespreek na het oefenen klassikaal hoe de studenten het ervaren hebben. En of dit hun houding en (toekomstig) gedrag beïnvloed heeft. Met de twee polls kunnen de ervaringen van het oefenen gedeeld worden. Daarnaast kun je bij de resultaten ook de ervaringen van de klas vergelijken met de ervaringen van andere klassen in Nederland. Maak bespreekbaar of de ervaringen er ook voor zorgen dat de intentie er is om belastingaangifte te gaan doen. Om dit kracht bij te zetten is het handig om in maart (meermaals) de studenten erop te wijzen dat het de tijd van belastingaangifte is. Wil, of moet je aangifte doen? Ga het doen! Studenten die twijfelen of onzeker zijn en denken hulp nodig te hebben: heel veel mensen hebben zelf ervaring met belastingaangifte doen, dus er zijn waarschijnlijk wel mensen in je omgeving die je kunnen helpen.

De pagina www.belastingdienst.nl/jongeren is speciaal voor jongeren ontwikkeld. Op www.belastingdienst.nl/aangifte staat alle achtergrondinformatie overzichtelijk gerubriceerd.

Vragen of hulp bij aangifte doen

Voor hulp bij aangifte doen hebben we een speciale pagina ontwikkeld: www.belastingdienst.nl/hulp. Op deze pagina staan alle vormen van hulp die je kunt krijgen bij de belastingaangifte, zoals via de BelastingTelefoon. Je kan bij de BelastingTelefoon bijvoorbeeld vragen wat wordt bedoeld met de vraag of je een eigen woning hebt. Dat is namelijk een wooneenheid en geen studentenkamer in onderhuur, terwijl je misschien denkt dat een studentenkamer ook telt als eigen woning.

Je kunt daar ook een afspraak maken voor onze hulp bij aangifte, omdat je een ingewikkelde aangifte hebt en daar hulp bij wilt. Die hulp kan je ook krijgen in veel bibliotheken.

Extra's en verdieping

Onder dit kopje staan **veel gestelde vragen** en een **kennisquiz**. De vragen zijn veel terugkerende vragen die onder studenten leven. De quiz biedt meer inhoudelijke verdieping.

Colofon

© Maart, 2023

Deze handleiding is een uitgave van de Belastingdienst en dient ter ondersteuning van het lesmateriaal 'Laat geen geld liggen'.

Het lesmateriaal is te vinden op: www.belastingles.nl

Vragen of opmerkingen? Neem contact met ons op via gastlessen@belastingdienst.nl.